

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-82-166>

УДК 334.722-043.86-022.512

СУТНІСТЬ ТА ЗМІСТ ОЦІНЮВАННЯ ЕКОНОМІЧНОГО РИЗИКУ ДІЯЛЬНОСТІ МАЛИХ ПІДПРИЄМСТВ У СУЧАСНИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ

THE ESSENCE AND CONTENT OF ASSESSING THE ECONOMIC RISK OF SMALL ENTERPRISES' ACTIVITIES IN MODERN ECONOMIC CONDITIONS

Ачкасова Світлана Анатоліївна

кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри міжнародної торгівлі,
митної справи та фінансових технологій,
Харківський національний економічний університет ім. Семена Кузнеця
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-7233-0189>

У Чао

аспірант,
Харківський національний економічний університет ім. Семена Кузнеця
ORCID: <https://orcid.org/0009-0003-7026-284X>

Achkasova Svitlana, Wu Chao

Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics

Стаття присвячена актуальним питанням оцінювання економічного ризику діяльності малих підприємств у сучасних умовах господарювання, що характеризуються високим рівнем невизначеності та динамічністю зовнішнього середовища. Проаналізовано та систематизовано наукові підходи вітчизняних і зарубіжних учених до трактування сутності економічного ризику та процесу його оцінювання з урахуванням специфіки малого бізнесу. Досліджено еволюцію змісту категорії «оцінювання економічного ризику» та обґрунтовано її багатофункціональний характер як інструменту управління невизначеністю господарської діяльності. Окреслено особливості інтеграції кількісних і якісних методів оцінювання ризику, а також значення поведінкових та інституційних чинників у формуванні управлінських рішень малих підприємств.

Ключові слова: економічний ризик, оцінювання економічного ризику, малі підприємства, управління ризиками, невизначеність, господарська діяльність.

The article is devoted to the analysis of current issues related to the assessment of economic risk in the activities of small enterprises operating under modern economic conditions characterized by increased uncertainty, market volatility, and institutional transformations. For small enterprises, which are typically limited in financial, informational, and organizational resources, the ability to adequately assess economic risks is a key prerequisite for ensuring sustainability, adaptability, competitiveness, and long-term development. The paper analyzes and systematizes modern theoretical approaches of domestic and foreign scholars to defining the essence of economic risk and the content of its assessment. Particular attention is paid to the evolution of scientific views on risk assessment, which demonstrates a gradual shift from narrowly quantitative interpretations toward integrated methodological frameworks that combine quantitative, qualitative, behavioral, and institutional components. The study emphasizes that traditional risk assessment models are largely focused on large enterprises and financial institutions and therefore require significant adaptation to the specific conditions, scale, and management features of small business operations. The article examines the content of economic risk assessment and its role in the management system of small enterprises. It is substantiated that economic risk assessment should be viewed not only as a diagnostic tool for identifying potential losses, but also as a strategic instrument that allows transforming uncertainty into a manageable parameter of economic activity and supporting proactive managerial behavior. The article outlines the importance of integrating quantitative indicators with expert assessments and behavioral aspects of managerial decision-making. Based on the generalization of scientific approaches, the authors propose an author's definition of economic risk assessment as a comprehensive and continuous process aimed at supporting informed managerial decisions, improving risk responsiveness, and enhancing business resilience under conditions of uncertainty.

Keywords: economic risk, economic risk assessment, small businesses, risk management, uncertainty, economic activity.

Постановка проблеми. У сучасних умовах господарювання економічна діяльність підприємств, особливо малих, здійснюється в середовищі підвищеної невизначеності, що зумовлюється динамічністю ринкової кон'юнктури, інституційними трансформаціями, коливаннями попиту, фінансовою нестабільністю та зростанням зовнішніх шоків. За таких умов ключовим чинником забезпечення стійкості та ефективності функціонування суб'єктів господарювання стає здатність своєчасно ідентифікувати, вимірювати та інтерпретувати економічні ризики. Оцінювання економічного ризику перестає бути допоміжною аналітичною процедурою і набуває статусу фундаментального інструменту управління невизначеністю, що забезпечує інформаційну основу для прийняття стратегічних і тактичних управлінських рішень.

Особливої актуальності проблема оцінювання економічного ризику набуває у діяльності малих підприємств, які характеризуються обмеженістю фінансових, організаційних та інформаційних ресурсів, високою чутливістю до змін зовнішнього середовища та зниженою здатністю до нейтралізації негативних впливів. У цьому контексті виникає об'єктивна потреба в поглибленому теоретичному осмисленні сутності та змісту оцінювання економічного ризику як комплексного процесу, адаптованого до специфіки малого бізнесу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Проблематика оцінювання економічного ризику набула широкого відображення у працях вітчизняних і зарубіжних учених, що зумовлено зростанням ролі ризик-орієнтованого підходу в сучасній економічній науці. У класичних економічних дослідженнях оцінювання ризику розглядається переважно як процес кількісного та якісного визначення ймовірності можливих втрат з використанням статистичних показників і математичних моделей. Зокрема, у працях В. Вітлінського оцінювання економічного ризику трактується як методологічна основа формалізації ризикових ситуацій, що дозволяє здійснювати порівняльний аналіз ризикових профілів різних видів економічної діяльності [2].

Розвиток системного підходу до управління ризиками відображений у дослідженнях Н. Внукової та В. Смоляка, які акцентують увагу на інтеграції процесів ідентифікації, вимірювання, інтерпретації ризиків та формування управлінської реакції на них, розгляда-

ючи оцінювання ризику як складову цілісної системи управління підприємством [3].

Зарубіжні наукові підходи значно розширюють рамки аналізу, включаючи галузеві, поведінкові та інституційні аспекти. Так, А. Hibbert і С. Turnbull досліджують методи оцінювання фінансових ризиків у страхових операціях, підкреслюючи прикладний характер ризик-аналізу в умовах високої волатильності [9; 13]. У працях R. Dankiewicz, A. Ostrowska-Dankiewicz та С. Vulut оцінювання економічного ризику розглядається крізь призму діяльності малих і середніх підприємств із урахуванням поведінкових особливостей підприємців та емпіричних характеристик бізнес-середовища [8].

Важливий внесок у розвиток поведінкового підходу до оцінювання ризику зроблено S. Shapiro та D. Borie-Holtz, які обґрунтовують необхідність урахування суб'єктивного сприйняття ризику менеджментом у процесі регулювання та прийняття рішень [12]. Дослідження L. Wright, L. Gloudeman та D. Rosen, присвячені аналізу ризиків у бізнес-середовищі КНР, демонструють можливості інтеграції макроекономічних, політичних та інституційних чинників у єдину систему оцінювання [14].

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми.

Незважаючи на значну кількість наукових праць, присвячених оцінюванню економічного ризику, у сучасних дослідженнях зберігається низка невирішених питань. Зокрема, недостатньо розкритою залишається проблема адаптації існуючих методологічних підходів до специфіки діяльності малих підприємств, які функціонують в умовах підвищеної нестабільності та обмеженого доступу до інформаційних ресурсів. Більшість моделей оцінювання ризику орієнтовані на великі підприємства або фінансові інститути та не повною мірою враховують поведінкові, інституційні й контекстні чинники, характерні для малого бізнесу.

Крім того, у науковій літературі бракує цілісного трактування оцінювання економічного ризику як інтегрованого процесу, що поєднує кількісні показники, якісні експертні оцінки та аналіз зовнішнього середовища в єдину методологічну рамку. Це зумовлює потребу в уточненні змісту даної категорії та формуванні узагальненого підходу до її теоретичного осмислення.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є теоретичне обґрунтування сутності та змісту оцінювання

економічного ризику в діяльності малих підприємств шляхом узагальнення сучасних наукових підходів, аналізу еволюції відповідної категорії та формування авторського визначення оцінювання економічного ризику як комплексного процесу управління невизначеністю господарської діяльності.

Виклад основного матеріалу дослідження. Оцінювання економічного ризику у сучасній економічній науці розглядається як фундаментальний інструмент забезпечення стійкості та ефективності функціонування підприємства. Його значення виходить далеко за межі суто технічних процедур вимірювання ймовірності втрат, адже воно формує методологічну основу для управління невизначеністю, що супроводжує будь-яку господарську діяльність. Саме через процес оцінювання ризику підприємство отримує можливість перетворити потенційні загрози на керовані параметри, які можуть бути враховані у стратегічному плануванні, фінансовому прогнозуванні та оперативному управлінні [3].

У науковій літературі ця категорія трактується як багатофункціональний процес, що поєднує кількісні та якісні методи аналізу, інтегрує статистичні моделі, експертні оцінки та інституційні індикатори. Оцінювання ризику виступає не лише як діагностичний інструмент, здатний виявити рівень загроз, але й як прогностичний механізм, що дозволяє моделювати можливі сценарії розвитку подій та визначати стійкість підприємства до кризових явищ [5; 9; 11]. У цьому контексті воно набуває особливого значення для малих підприємств, які через обмеженість ресурсів та високу чутливість до зовнішніх змін потребують системної та адаптивної оцінки ризикового середовища.

Відображення еволюції та багатофункціональності категорію «оцінювання економічного ризику» у працях українських та зарубіжних учених, демонструють її перехід від класичних кількісно-якісних підходів до інтегрованих методологій, що враховують інституційні, поведінкові та контекстні чинники. У працях В. Вітлінського [2] оцінювання економічного ризику визначається як процес кількісного та якісного визначення ймовірності втрат, що закладає фундамент для формалізації ризику через статистичні показники та моделі, а також забезпечує методологічну базу для порівняння ризикових профілів різних видів діяльності. Н. Внукова та В. Смоляк [3] трактують оцінювання як методологію визначення рівня загроз у діяльності підприємств, акцен-

туючи на системності підходу, що охоплює ідентифікацію, вимірювання, інтерпретацію та управлінську реакцію на ризики.

Зарубіжні дослідники розширюють рамку оцінювання, інтегруючи галузеві та поведінкові аспекти. А. Hibbert та С. Turnbull [9] фокусуються на вимірюванні фінансових загроз у страхових операціях, що підкреслює прикладну значущість оцінювання ризику в секторах із високою волатильністю та складними зобов'язаннями. R. Dankiewicz, A. Ostrowska-Dankiewicz та С. Bulut [8] розглядають оцінювання як аналіз ключових бізнес-загроз у секторі МСП, що поєднує емпіричні дані з поведінковими інсайтами підприємців, відображаючи реальну чутливість малих фірм до операційних, ринкових та регуляторних ризиків. У працях S. Shapiro та D. Borie-Holtz [12] оцінювання ризику включає врахування поведінкових аспектів підприємців у процесі регулювання, що підсилює ефективність управлінських рішень через адаптацію інструментів до реальних моделей сприйняття та дотримання норм. Нарешті, L. Wright, L. Gloudeman та D. Rosen [14] пропонують системний аналіз китайського бізнес-середовища для оцінки ризиків, що інтегрує макроекономічні, політичні та інституційні фактори у єдину рамку, релевантну для прийняття рішень у контексті КНР.

Сукупність наведених підходів засвідчує, що оцінювання економічного ризику є не лише технічною процедурою вимірювання ймовірності втрат, але й комплексною методологією, яка поєднує кількісні моделі, якісні експертні оцінки, стрес-тестування, поведінкові інсайти та системний аналіз середовища. Для малих підприємств, особливо у КНР, така інтеграція є критично важливою, оскільки дозволяє перетворити невизначеність на керований параметр, підвищити стійкість до шоків та забезпечити обґрунтованість управлінських рішень у мінливому інституційному та ринковому середовищі.

На підставі розглянутих тверджень поняття «оцінювання економічного ризику» науковцями нами було запропоноване власне визначення. Оцінювання економічного ризику – це комплексний процес ідентифікації, кількісного та якісного вимірювання ймовірних загроз у діяльності підприємства, спрямований на формування управлінських рішень щодо їх мінімізації та забезпечення стійкості бізнесу.

Оцінювання економічного ризику в діяльності малих підприємств є одночасно теоретичною категорією економічної науки та практичною процедурою управління в умо-

вах невизначеності господарювання. Економічний ризик як поняття відображає ймовірність настання подій, які можуть призвести до відхилення фактичних результатів діяльності від очікуваних, зокрема з погіршенням фінансового стану, зменшенням доходів чи навіть банкрутством підприємства. Така імовірнісна природа ризику характеризує його як невід'ємний елемент функціонування кожного суб'єкта господарювання, у тому числі малого бізнесу, що має обмежені ресурси щодо управління невизначеністю та адаптації до зовнішніх впливів [6].

Малі підприємства здійснюють свою діяльність у динамічному конкурентному середовищі, яке характеризується частими коливаннями попиту, швидкими змінами технологій та інституційними ризиками, зумовленими трансформаціями ринкового та регуляторного середовища. У цьому контексті економічний ризик виступає як складний багатофакторний феномен, що охоплює фінансові, операційні, ринкові та зовнішньоекономічні аспекти діяльності [10]. Оцінювання такого ризику має забезпечувати своєчасне виявлення потенційних загроз, вимірювання їх ймовірності та масштабу можливих втрат для формування адекватних управлінських рішень.

Сутність оцінювання економічного ризику малого підприємства полягає в інтегрованому розгляді ризикових чинників як невід'ємної частини господарської діяльності. При цьому ризик трактується не лише як можливість негативного результату, але й як інформаційний ресурс для оптимізації управлінських рішень. Тобто процес оцінювання ризику охоплює систематичний аналіз не лише очікуваного впливу ризикових явищ, а й їх джерел, причинно-наслідкових зв'язків та потенційних наслідків для економічної безпеки підприємства [11].

У науковій літературі поняття ризику ідентифікується через комплекс показників та методів, що дозволяють здійснювати кількісну і якісну оцінку ризику: від класичних ймовірнісних моделей до експертних оцінок, які враховують суб'єктивні аспекти ризикового сприйняття менеджерів малого підприємства [9]. Так, у сучасних методичних підходах оцінювання ризику включає етапи ідентифікації ризикових факторів, аналізу їх потенціалу впливу, побудови сценаріїв можливого розвитку подій та визначення міри ризику за допомогою кількісних чи комбінованих методів оцінки (методи Марковіца, ймовірнісні моделі, методи експертних оцінок і т. ін.) [13; 14]. Такий підхід дозволяє не лише виявити чин-

ники ризику, але й сформувати систему індикаторів, які характеризують ступінь ризику в контексті діяльності малого підприємства.

У науковій літературі поняття ризику ідентифікується через комплекс показників та методів, що дозволяють здійснювати кількісну і якісну оцінку ризику: від класичних ймовірнісних моделей до експертних оцінок, які враховують суб'єктивні аспекти ризикового сприйняття менеджерів малого підприємства [4]. Так, у сучасних методичних підходах оцінювання ризику включає етапи ідентифікації ризикових факторів, аналізу їх потенціалу впливу, побудови сценаріїв можливого розвитку подій та визначення міри ризику за допомогою кількісних чи комбінованих методів оцінки (методи Марковіца, ймовірнісні моделі, методи експертних оцінок і т. ін.) [13]. Такий підхід дозволяє не лише виявити чинники ризику, але й сформувати систему індикаторів, які характеризують ступінь ризику в контексті діяльності малого підприємства.

Отже, зміст оцінювання економічного ризику охоплює сукупність процедур щодо аналізу внутрішніх і зовнішніх умов функціонування малого підприємства. Внутрішні ризики включають фінансові дисбаланси, недосконалість внутрішніх процесів, низьку ліквідність та обмеженість доступу до фінансових ресурсів, тоді як зовнішні ризики пов'язані із змінами ринкового середовища, політично-правовими факторами, конкуренцією, інфляційними процесами та іншими макроризиками [7]. Важливо, що оцінювання ризику має бути спрямоване не лише на ідентифікацію негативних чинників, але й на оцінювання їх взаємодії, інтеграції у загальну систему управління ризиком підприємства.

Зміст оцінювання економічного ризику полягає у цілісному аналізі умов здійснення господарської діяльності малого підприємства з метою визначення ймовірності виникнення несприятливих подій та оцінювання масштабів можливих економічних втрат. Такий аналіз передбачає врахування специфіки бізнес-процесів малого підприємства, структури його доходів і витрат, фінансового стану, рівня залежності від зовнішніх контрагентів та ринкової кон'юнктури. Оцінювання ризику в цьому аспекті не зводиться до фіксації окремих небезпек, а спрямовується на виявлення причинно-наслідкових зв'язків між факторами ризику та результатами діяльності підприємства.

Важливим елементом змісту оцінювання економічного ризику є аналіз внутрішнього середовища малого підприємства, зокрема

його фінансової спроможності, ефективності використання ресурсів, організації управління та здатності до адаптації. Фінансові показники в цьому контексті виступають не лише як індикатори поточного стану, але і як база для прогнозування можливих ризикових сценаріїв розвитку діяльності. Оцінювання ризику охоплює дослідження ліквідності, платоспроможності, прибутковості та фінансової стійкості підприємства з позиції їх чутливості до змін зовнішніх умов господарювання. Саме через ці параметри економічний ризик трансформується з абстрактної категорії у вимірювану величину, що має практичне значення для управління.

Зміст оцінювання економічного ризику також включає аналіз зовнішнього середовища функціонування малого підприємства, яке формується під впливом макроекономічних, інституційних, ринкових та конкурентних чинників. Для малого бізнесу характерною є обмежена можливість впливу на зовнішні умови, що зумовлює необхідність врахування ризиків, пов'язаних із коливаннями попиту, змінами податкового та регуляторного законодавства, доступом до фінансових ресурсів і нестабільністю економічної кон'юнктури. У цьому аспекті оцінювання ризику передбачає не лише ідентифікацію потенційних загроз, а й визначення ступеня залежності підприємства від зовнішніх факторів та його здатності компенсувати негативний вплив шляхом внутрішніх управлінських рішень.

Особливе значення у змісті оцінювання економічного ризику діяльності малих підприємств має інтеграція кількісних і якісних підходів. Кількісні методи дозволяють оцінити ймовірність настання ризикових подій та очікувані фінансові втрати, однак у діяльності малих підприємств вони часто доповнюються якісним аналізом, що враховує суб'єктивні чинники, пов'язані з управлінськими рішеннями, підприємницьким досвідом та ризиковим сприйняттям керівництва. Таким чином, оцінювання економічного ризику набуває комплексного характеру, поєднуючи формалізовані показники з експертними оцінками та сценарним аналізом.

Зміст оцінювання економічного ризику також передбачає формування інформаційної основи для вибору стратегії поведінки малого підприємства в умовах невизначеності. Результати оцінювання ризику використовуються для визначення допустимого рівня ризику, обґрунтування управлінських альтернатив та вибору заходів щодо мінімізації негативних наслідків ризикових ситуацій. У цьому

сенсі оцінювання ризику є не завершальним етапом аналізу, а динамічним процесом, який супроводжує всі стадії господарської діяльності малого підприємства та коригується відповідно до змін зовнішнього і внутрішнього середовища.

Крім того, оцінювання економічного ризику малого підприємства виступає необхідною передумовою формування стратегії управління ризиками, що включає вибір засобів мінімізації несприятливих наслідків (страхування, хеджування, резервування капіталу тощо) [5]. Такий зміст оцінювання дозволяє підвищити адаптивність підприємства до екстерних шоків і внутрішніх змін, що є критично важливим для забезпечення його стійкості й довгострокового розвитку.

Важливим аспектом оцінювання економічного ризику малого підприємства є також розуміння якісних характеристик ризику, пов'язаних із поведінковими особливостями менеджменту та суб'єктивним сприйняттям ризику. Зарубіжні дослідження наголошують, що сприйняття ризику підприємцями може суттєво відрізнятись від формального кількісного вимірювання, що впливає на ухвалення стратегічних рішень, ризик-апетит та готовність до інновацій [12]. Така перспектива дозволяє розглядати оцінювання ризику як багатовимірну процедуру, що поєднує кількісні показники і якісні експертні оцінки, інтегровані в систему управління підприємством.

Отже, оцінювання економічного ризику діяльності малих підприємств є складним системним процесом, зміст якого виходить за межі формальної діагностики ризику і включає аналіз причин, наслідків і взаємозалежностей чинників ризику, а також формування ефективних управлінських рішень щодо мінімізації їхнього негативного впливу на життєздатність підприємства в умовах невизначеності ринкового середовища.

Висновки. У результаті дослідження встановлено, що оцінювання економічного ризику є багатовимірною економічною категорією, яка поєднує теоретичні засади економічної науки та практичні інструменти управління діяльністю підприємства. Для малих підприємств оцінювання ризику виступає ключовою передумовою забезпечення стійкості, адаптивності та довгострокового розвитку в умовах невизначеності. Інтеграція кількісних і якісних підходів, урахування поведінкових та інституційних чинників дозволяє трансформувати ризик з джерела загроз у інструмент обґрунтованого управлінського вибору.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Білик Т. О., Піскунова О. В., Савіна С. С. *Оцінювання ризику діяльності малих підприємств України: матеріали конференції Цифрова економіка, 4–5 жовт. 2018 р., м. Київ* / Т. О. Білик, О. В. Піскунова, С. С. Савіна. Київ: КНЕУ, 2018. С. 50–53.
2. Вітлінський В. В. Аналіз, оцінка і моделювання економічного ризику. К.: Деміур, 2016. 212 с.
3. Внукова Н., Смоляк В. Перегляд інвестиційних ризиків у контексті управління підприємством. *Економіка і суспільство*. 2024. № 4.
4. Економічний ризик діяльності підприємств: визначення та оцінювання. URL: <https://subjectum.eu/economic/business/137.html> (дата звернення 27.01.2026)
5. Кузьмін О., Глібчук В. Еволюція поглядів на ризик в економічній науці. *Вісник ТНЕУ*. 2019. № 4. С. 92–101.
6. Слостянківа А., П'ятодверний М. Ризики в системі економічної безпеки підприємств: методи оцінювання. *Журнал «Адаптивне управління: теорія і практика»*. 2023. № 38.
7. Business risk management in the context of small and medium-sized enterprises / Bela et al. // *Risk Management*, 2021. URL: <https://hrcak.srce.hr/301255> (дата звернення 27.01.2026)
8. Dankiewicz R., Ostrowska-Dankiewicz A., Bulut C. The attitudes of entrepreneurs of the small and medium-sized enterprises sector in Poland to key business risks. *Equilibrium. Quarterly Journal of Economics and Economic Policy*. 2020. № 15 (3). Pp. 511–536. URL: <https://doi.org/10.24136/eq.2020.023/> (дата звернення 27.01.2026)
9. Hibbert A.J., Turnbull C.J. Measuring and managing the economic risks and costs of with-profits business. *British Actuarial Journal*. 2020. Vol. 9, No. 4. P. 725–777.
10. Shapiro S., Borie-Holtz D. Small business response to regulation: incorporating a behavioral perspective. *Humanities and Social Sciences Communications*. 2020. Vol. 41, No. 58. P. 26–35.
11. Risk perception of SMEs: strategic risks, family-related risks, external risks. *Risk Management*, 2024.
12. Shapiro S., Borie-Holtz D. Small business response to regulation: incorporating a behavioral perspective. *Humanities and Social Sciences Communications*. 2020. Vol. 7, Article 58. URL: <https://www.nature.com/articles/s41599-020-00552-5>
13. Turnbull C. Some notes on approaches to regulatory capital assessment for insurance firms. *Journal of Risk and Insurance*. 2018. Vol. 3. URL: <https://www.cambridge.org/core/services/aop-cambridge-core/content/view/9E87BC6FAB0485ABF45E26165>
14. Wright L., Gloudeman L., Rosen D. H. The China Economic Risk Matrix. A Report of the CSIS Trustee Chair in Chinese Business and Economics. 2020. URL: https://csis-website-prod.s3.amazonaws.com/s3fs-public/publication/200921_RiskMatrix_FullReport_0.pdf (дата звернення 27.01.2026)

REFERENCES:

1. Bilyk T. O., Piskunova O. V., Savina S. S. (2018) Otsiniuvannia ryzyku diialnosti malykh pidpriemstv Ukrainy [Assessment of risk in the activities of small enterprises of Ukraine]. *Proceedings of the conference Digital Economy, October 4–5, 2018, Kyiv*. Kyiv : KNEU, pp. 50–53. (in Ukrainian).
2. Vitlinskyi V. V. (2016) Analiz, otsinka i modeliuвання ekonomichnoho ryzyku [Analysis, assessment and modeling of economic risk]. Kyiv : Demiuur. 212 p. (in Ukrainian).
3. Vnukova N., Smoliak V. (2024) Perehliad investytsiinykh ryzykiv u konteksti upravlinnia pidpriemstvom [Reconsideration of investment risks in the context of enterprise management]. *Economy and Society*, no. 4. (in Ukrainian).
4. Ekonomichniy ryzyk diialnosti pidpriemstv: vyznachennia ta otsiniuvannia [Economic risk of enterprise activity: definition and assessment]. Available at: subjectum.eu/economic/business/137.html (in Ukrainian). (date of application 01/27/2026)
5. Kuzmin O., Hlibchuk V. (2019) Evoliutsiia pohliadiv na ryzyk v ekonomichnii nauksi [Evolution of views on risk in economic science]. *Bulletin of TNEU*, no. 4, pp. 92–101. (in Ukrainian).
6. Slastianikova A., Piatodvernyi M. (2023) Ryzyky v systemi ekonomichnoi bezpeky pidpriemstv: metody otsiniuvannia [Risks in the system of economic security of enterprises: assessment methods]. *Adaptive Management: Theory and Practice*, no. 38. (in Ukrainian).
7. Bela I. et al. (2021) Business risk management in the context of small and medium-sized enterprises. *Risk Management*. Available at: hrcak.srce.hr/301255 (date of application 01/27/2026)
8. Dankiewicz R., Ostrowska-Dankiewicz A., Bulut C. (2020) The attitudes of entrepreneurs of the small and medium-sized enterprises sector in Poland to key business risks. *Equilibrium. Quarterly Journal of Economics and Economic Policy*, vol. 15, no. 3, pp. 511–536. <https://doi.org/10.24136/eq.2020.023> (date of application 01/27/2026)

9. Hibbert A. J., Turnbull C. J. (2020) Measuring and managing the economic risks and costs of with-profits business. *British Actuarial Journal*, vol. 9, no. 4, pp. 725–777.
10. Shapiro S., Borie-Holtz D. (2020) Small business response to regulation: incorporating a behavioral perspective. *Humanities and Social Sciences Communications*, vol. 41, no. 58, pp. 26–35.
11. Risk perception of SMEs: strategic risks, family-related risks, external risks. (2024) *Risk Management*.
12. Shapiro S., Borie-Holtz D. (2020) Small business response to regulation: incorporating a behavioral perspective. *Humanities and Social Sciences Communications*, vol. 7, Article 58. Available at: [nature.com/articles/s41599-020-00552-5](https://www.nature.com/articles/s41599-020-00552-5)
13. Turnbull C. (2018) Some notes on approaches to regulatory capital assessment for insurance firms. *Journal of Risk and Insurance*, vol. 3. Available at: [cambridge.org/core/services/aop-cambridge-core/content/view/9E87BC6FAB0485ABF45E26165](https://www.cambridge.org/core/services/aop-cambridge-core/content/view/9E87BC6FAB0485ABF45E26165)
14. Wright L., Gloudeman L., Rosen D. H. (2020) The China Economic Risk Matrix. A Report of the CSIS Trustee Chair in Chinese Business and Economics. Available at: [csis-website-prod.s3.amazonaws.com/s3fs/public/publication/200921_RiskMatrix_FullReport_0.pdf](https://www.csis-website-prod.s3.amazonaws.com/s3fs/public/publication/200921_RiskMatrix_FullReport_0.pdf) (date of application 01/27/2026)

Дата надходження статті: 03.12.2025

Дата прийняття статті: 14.12.2025

Дата публікації статті: 29.12.2025